

22 RENTGEN (RTG) PRSNEGA KOŠA

Jasmina Demšar

1. Kaj je rentgensko slikanje?

Rentgensko slikanje je način prikaza struktur v telesu, pri katerem uporabljamo rentgenske žarke. Rentgenski žarki so elektromagnetno valovanje, ki prehajajo skozi telo. Strukture, ki nam jih prikažejo, pa lahko shranimo ali na filmu ali v digitalni obliki.

Rentgensko slikanje je *neboleča preiskava*.

2. Kakšen je namen rentgenskega slikanja prsnega koša?

Namen rentgenskega slikanja prsnega koša je postavitve diagnoze ali spremljanje določenih bolezni, ki se nanašajo na strukture, ki ležijo v prsnem košu (*srce, pljuča, dihalne poti, žilje in skelet prsnega koša*). Tako je rentgensko slikanje prsnega koša preiskava, s katero najpogosteje ugotavljamo ali spremljamo naslednje bolezni: *pljučnico, srčno popuščanje in druge bolezni srca, emfizem, pljučni rak in poškodbe okostja prsnega koša*.

3. Kdo opravlja rentgensko slikanje prsnega koša?

Rentgensko slikanje prsnega koša opravljajo v vseh bolnišnicah, na oddelku za radiologijo, v mnogih zdravstvenih domovih in zasebnih diagnostičnih centrih.

4. Kdo vas na preiskavo napoti?

Na preiskavo vas praviloma napoti vaš zdravnik družinske medicine, ki vam izroči tudi napotnico za preiskavo. Na vrsto boste praviloma prišli isti dan.

5. Kako se na preiskavo pripravite?

Za rentgensko slikanje prsnega koša *ne potrebujete posebne priprave*. Zaželeno je, da pred slikanjem odstranite oblačila s prsnega koša. Prav tako je zaželeno, da odstranite morebiten nakit (*uhane, verižico*), saj se kovinski predmeti vidijo na rentgenski sliki in lahko motijo interpretacijo izvida.

Če ste noseči oz. obstaja možnost, da bi lahko bili noseči, morate pred preiskavo to povedati zdravniku ali rentgenskemu tehniku. Čeprav pri rentgenskem slikanju prsnega koša plod ni neposredno izpostavljen rentgenskim žarkom, ga bo rentgenski tehnik pred sevanjem dodatno zaščitil, zato je zaželeno, da pred slikanjem poveste, če ste noseči.

6. Kako preiskava poteka?

Slikanje prsnega koša se ponavadi opravlja *stoje z rokami, spuščeni ob telesu*. Zgolj v primerih, ko bolnik ne more stati, se preiskavo lahko opravi tudi v ležečem položaju. Rentgenski tehnik vas bo pred slikanjem ustrezno namestil, nato pa bo zapustil prostor slikanja in za zaščitnim zidom oz. iz druge sobe sprožil slikanje. Ko rentgenski tehnik zapusti sobo, morate *stati pri miru*, zaželeno je tudi, da *zadržite dih v globokem vdihu* in tako omogočite čim boljši posnetek. Samo slikanje je *neboleče*. Po končanem slikanju je potrebno nekaj minut za razvijanje slik, ki jih odčita zdravnik.

7. Koliko časa traja preiskava?

Rentgensko slikanje prsnega koša *traja približno 15 minut*. Samo obsevanje traja le delček sekunde.

8. Kakšne neprijetnosti lahko pričakujete?

Rentgensko slikanje prsnega koša je *neboleča preiskava*. Ponavadi so sobe, kjer izvajajo preiskave, zaradi rentgenskih aparatov ohlajene.

9. Kakšne so nevarnosti preiskave?

Vsako rentgensko sevanje poveča tveganje za razvoj rakaste bolezni. Vendar je pri rentgenskem slikanju prsnega koša to tveganje zelo majhno. Doza, ki jo prejme telo med rentgenskim slikanjem prsnega koša je 0,1 mSv, kar je *enaka doza, kot jo prejme vsak posameznik v 10 dneh zaradi sevanja, ki je v naravnem okolju normalno prisotno*. Po slikanju sevanje ne ostane v bolnikovem telesu.

Rentgenski žarki lahko poškodujejo razvijajoči se plod, zato se rentgensko *slikanje v času nosečnosti, razen v nujnih primerih, ne priporoča*.

10. Kdaj bodo znani izvidi preiskave?

Izvid rentgenskega slikanja prsnega koša je znan *nekaj minut po zaključku preiskave*.

11. Čemu bodo izvidi služili?

Izvidi rentgenskega slikanja prsnega koša bodo služili za postavitev diagnoze nekaterih bolezni, pa tudi za spremljanje zdravljenja določenih bolezni, kot so *pljučnica, srčno popuščanje in druge bolezni srca, emfizem, pljučni rak in poškodbe skeleta prsnega koša*.